

Necati Cumalı Hayatı Edebi Kişiliği Hakkında Kısaca Özet Bilgi:

Türk edebiyatının önemli sanatçılarından biri olan Necati Cumalı Florina'da doğdu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi. Urla ve İzmir'de avukatlık yaptı. Şiir, öykü, roman, tiyatro türlerinde eserler vermiştir. Eserlerinde genellikle kasaba ve kırsal kesim insanlarıyla onların sorunlarını işlemiştir. Çevresinden, gözlemlerinden yararlanarak oluşturduğu kişiler ve olaylarla toplumsal sorunlara değinmiştir. Necati Cumalı'nın kendine özgü bir gerçekçilik anlayışı vardır. Oyunlarında, bireyin kişisel sorunlarından hareket edip toplumsal aksaklıklara uzanır. Yazar toplum içindeki insanı somutlaştırırken onun sos- yal düzen içindeki yerini de belirtir. Eserlerinde süssüz, açık, duru bir dil ve anlatım kullanmıştır. Necati Cumalı, yazarlık hayatı boyunca birçok ödül almıştır. Birçok eseri filme alınmıştır.

Eserleri: Mine, Boş Beşik, Ezik Otlar, Vur Emri, Susuz Yaz, Tehlikeli Güvercin, Yeni Çıkan Şarkılar, Nalınlar, Masalar, Derya Gülü, Gömü, Bakanı Bekliyoruz, Kristof Klomb'un Yumurtası (tiyatro); Yağmurlu Deniz (şiir); Yalnız Kadın (hikâye); Tütün Zamanı (roman)...

BAŞKA BİR KAYNAK:

Şâir, yazar. Florina'da doğdu. Kurtuluş Savaşı'ndan aon-ra ailesi Türkiye'ye göçedip Urla'ya yerleşti. İlk ve orta tahsilini Urla ve İzmir'de yaptı. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi (1941). Ankara Toprak Mahsulleri Ofisi'nde (1941-1942), Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nde (1945) çalıştı. Urla ve İzmir'de avukatlık yaptı (1950-1957). Paris Basın Ataşeliği memurluğu (1957-1959) ile İstanbul Radyosu redaktörlüğünden sonra (1959-1963) tamamen serbest yazarlığa yöneldi. İstanbul'a yerleşti.

Urla Halkevi dergisinde çıkan bir şiiri ile (1939) edebiyatçılar arasına karıştı. Cumalı, edebiyatın hemen hemen her türünde eser veren bir sanatçıdır. Şiirlerinde yaşama sevincini, tabiatı, aşkı, özlemi, bazı sosyal konuları halk dilinden de istifâde ederek anlattı. Necati Cumalı, hikâyelerinde Anadolu'da yaşayan bir aydının gözlem ve izlenimleri, hatıraları anlatılır. Romanlarında Batı Anadolu köylüsü ve kasabalısının hayâtı,, mücâdeleleri dile getirilir. Oyunlarında da toplum dertlerini belli açılardan ele alarak kadın-erkek ilişkileri etrafında tasvir eder.

Cumalı'nın 1953'te kaleme aldığı "Kristof Kolomb'un Yumurtası" adlı oyunu tek per- delik komedidir. İnsanları güldürerek, eğlendirerek düşündürmeyi ve eğitmeyi amaçlayan tiyatro türüne komedi dendiğini öğrenmişsiniz. Bu tür oyunlar konusunu günlük hayattan, sosyal olay- lardan, sıradan insanların birbirleriyle olan ilişkilerinden alır. Kahramanları konuya bağlı olarak her tabakadan insanlardır. Komedi yazarları halk arasında kullanılan, herkesin

anlayabileceği bir dil kullanır. Necati Cumalı'nın folklor tutkusunun ve avukatlık yıllarının izlerini taşıyan ilk dönem oyunlarında geleneksel tiyatromuzun tuluata dayalı söz ve davranış komikliği dikkati çeker.

Şiir kitapları:

1. Kızılçullu Yolu (1943), 2. Harbe Gidenin Şarkıları (1945), 3. Mayıs Ayı Notları (1947), 4. Güzel Aydınlık (1951), 5. Denizin İlk Yükselişi (İlk üç kitapta yer alan şiirlerin tamamı, 1945), 6. imbatla Gelen (1955), 7. Güneş Çizgisi (1957), 8. Yağmurlu Deniz (Son iki kitabın 2. baskısı ve yeni şiirleri, 1968), 9. Başaklar Gebe (1970), 10. Ceylân Ağdı (1974), 11. Aç Güneş (Bütün şiirleri, 1980), 12. Bozkırda Bir Atlı (1981), 13. Yarasin Beyler (1982).

Hikaye kitapları:

1. Yalnız Kadın (1955), 2. Değişik Gözle (1956), 3. Susuz Yaz (1962), 4. Ay Büyürken Uyuyamam (1969), 5. Makedonya 1900 (1976), 6. Kente inen Kaplanlar (1976), 7. Dilâ Hanım (1978), 8. Revizyonist (1979), 9. Yakubun Koyunları (1979), 10. Aylı Bıçak (1981).

Romanları:

1. Tütün Zamanı (1959, 2. baskısı Zeliş adı ile, 1975, 1979), 2. Yağmurlar ve Topraklar (1973), 3. Acı Tütün (1974), 4. Aşk da Gezer (1975).

Oyunları:

Bunların sayısı onsekiz olup altı kitapta toplanmıştır. 1. Boş Beşik, 2. Ezik Otlar, 3. Vur Emri, 4. Susuz Yaz, 5. Tehlikeli Güvercin, 6. Yeni Çıkan Şarkılar, 7. Nalınlar, 8. Masallar, 9. Kaynana Ciğeri, 10. Derya Gülü, 11. Aşk Duvarı, 12. Zorla İspanyol, 13. Gömü, 14. Bakanı Bekliyoruz, 15. Kristof Ko-lomb'un Yumurtası, 16. Mine, 17. Yürüyen Geceyi Dinle, 18. İş Karar Vermekte.

Denemeler:

1. Niçin Aşk (1971), 2. Senin İçin Ey Demokrasi (1976), 3. Etiler Mektupları (1982).

Diğer eserleri:

1. Langston Hughes'ten Şiir Tercümeleleri (1961), 2. Appollanaite'den Şiir Tercümeleleri (1965). Susuz Yaz hikâyesi hem tiyatroya uygulandı, hem de filme çekildi. Dilâ Hanım hikâyesi de filme alındı (1978). Boş Beşik oyunu filme alındı (1955). Yağmurlu Deniz adlı sür kitabı ile TDK 1969 Şiir Ödülü aldı. Değişik Gözle kitabı ile 1957, Makedonya 1900 kitabı ile de 1977 Salt Faik Hikâye Armağanı'nı kazandı.